

РЕЗОЛЮЦІЯ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«НАУКОВІ, МЕТОДИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ
ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ ЩОДО ЕКОЛОГІЧНОЇ
ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ У ВОЄННИЙ І ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОДИ»
08-09 червня 2023 року, м. Тернопіль

До створення оргкомітету і проведення конференції долучилися: Міністерство освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Тернопільська обласна рада, Тернопільська обласна військова адміністрація, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, Університет сталого розвитку Еберсвальде (м. Еберсвальде, Німеччина), Куявсько-Поморська академія (м. Бидгощ, Польща), Жешувський університет (м. Жешув, Польща), Жешувський політехнічний університет (м. Жешув, Польща), Вінницький національний аграрний університет, ДУ «Інститут еволюційної екології НАН України», Білоцерківський національний аграрний університет, Національний лісотехнічний університет України, Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка, Кременецький ботанічний сад, Криворізький ботанічний сад НАН України, Національний університет оборони України імені Івана Черняховського, Інститут екології Карпат НАН України, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України, Західноукраїнський національний університет.

Виявили бажання взяти участь в конференції 105 учасників із України та зарубіжжя.

На конференцію було подано 65 заявок щодо публікації наукових праць із 36 таких садово-паркових й лісових господарств, освітніх закладів і установ України та закордону: Куявсько-Поморська академія (м. Бидгощ, Польща), Жешувський університет (м. Жешув, Польща), ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Тернопільська обласна військова адміністрація, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Національний університет оборони України імені Івана Черняховського, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Уманський національний університет садівництва, Білоцерківський національний аграрний університет, Рівненський державний гуманітарний університет, Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка, Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет», Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка Національної академії наук України, Інститут екології Карпат Національної академії наук України, Національний природний парк «Тузлівські лимани», Національний природний парк «Північне Поділля», Мезинський національний

природний парк, Державний дендрологічний парк «Олександрія» Національної академії наук України, Енергодарський центр туризму, краєзнавства та спорту Енергодарської міської ради Запорізької області, Кременецький ботанічний сад, Позашкільний навчальний заклад «Скала-Подільський дитячий парк» Скала-Подільської селищної ради Чортківського району Тернопільської області, Тернопільський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді, Висоцьке лісове господарство» ДП «Ліси України», Кременецький медичний фаховий коледж імені Арсена Річинського, Чернівецький лицей № 8 імені Тараса Григоровича Шевченка Чернівецької міської ради, Медведівська загальноосвітня школа I–II ступенів Чортківського району Тернопільської області, Шипівська гімназія Товстенської селищної ради Тернопільської області, Горожанський заклад загальної середньої освіти I–III ступенів Чортківського району Тернопільської області, с. Торське загальноосвітня школа I–III ступенів Заліщицької міської ради Тернопільської області, Шершенівський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітній навчальний заклад I–II ступенів – дошкільний навчальний заклад» Чортківського району Тернопільської області, благодійний фонд Florium Foundatoin.

Свої наукові здобутки надіслали: 16 докторів наук, професорів, з них: 2 доктора педагогічних наук, 7 докторів біологічних наук, 3 доктора сільськогосподарських наук, 2 доктора соціологічних наук, доктор медичних наук і доктор гуманітарних наук; 16 кандидатів наук, доцентів; 7 кандидатів наук, доктор філософії, старші викладачі, викладачі; старші та молодші наукові співробітники; методисти; директори та заступники директорів закладів освіти, паркових й лісових господарств; керівники гуртків; учителі закладів загальної середньої освіти, магістранти, студенти та інші.

Матеріали доповідей учасників конференції опубліковано у збірнику (Наукові, методичні та організаційні виклики для закладів освіти та громадськості щодо екологічної освіти та виховання у воєнний і післявоєнний періоди : матеріали Міжн. наук.-практ. конф., Тернопіль, 08–09 черв. 2023 / ред. кол.: В. Черняк (відп. ред.) та ін. Тернопіль : Вид. центр ТОКІППО, 2023. 258 с.), електронний варіант якого та програму конференції можна завантажити з сайту репозитарію ТОКІППО за покликанням:

<http://elar.ippo.edu.te.ua:8080/handle/123456789/6418>

Конференція відбулася в онлайн-форматі на платформі Google Meet.

Доповіді учасників виголошено за такими напрямками:

- формування нових напрямів екологічної освіти та виховання в контексті впливу воєнних дій та їхніх наслідків на довкілля та здоров'я людей;
- повоєнне суспільство та еколого-патріотичне виховання – новітні аспекти взаємодії та інтерпретації – прогнози на майбутнє;
- оцінка впливу воєнних дій та їхніх наслідків на людей та довкілля України;
- потенціал закладів освіти України у формуванні екологічних компетентностей здобувачів освіти в умовах НУШ;
- постаті та події в контексті екологічної освіти.

Тематика Міжнародної науково-практичної конференції надала науковцям можливість озвучити особливості формування нових напрямів екологічної

освіти та виховання в контексті впливу воєнних дій і їхніх наслідків на довкілля й здоров'я людей; обговорити новітні аспекти еколого-патріотичного виховання у воєнному та повоєнному суспільстві; здійснити спробу оцінки впливу воєнних дій і їхніх наслідків на людей та довкілля України; проаналізувати потенціал закладів освіти України у формуванні екологічних компетентностей здобувачів освіти в умовах НУШ та спроектувати на майбутнє; висвітлити постаті й події в контексті екологічної освіти.

За підсумками конференції та науковими дискусіями учасники Міжнародної науково-практичної конференції «Наукові, методичні та організаційні виклики для закладів освіти та громадськості щодо екологічної освіти та виховання у воєнний і післявоєнний періоди» рекомендують:

1. Закладам післядипломної педагогічної освіти:

1.1. Удосконалювати систему підвищення кваліфікації педагогічних працівників з урахуванням освітніх викликів воєнного та повоєнного часу враховуючи досвід кращих інноваційних європейських та світових практик.

1.2. Продовжувати співпрацю із зарубіжними суб'єктами освітньої діяльності для інтеграції освітньої системи України в європейський освітній простір.

1.3. Розвивати компетентності педагогів щодо здійснення екологічної освіти учнів у контексті вимог концепції «Нова українська школа», зокрема: увести в освітні програми курсів підвищення кваліфікації лекції на відповідну тематику; у плани проведення різноманітних науково-методичних заходів включати питання, які висвітлюватимуть аспекти екологічної безпеки та еколого-патріотичного виховання.

2. Керівникам закладів освіти:

– сприяти формуванню та розвитку екологічної грамотності як складника здоров'язбережувальної компетентності та пізнавального інтересу педагогічних працівників, розвитку їхнього творчого потенціалу;

– популяризувати нові форми, методи і прийоми навчання, педагогічні технології та підходи до освітнього процесу, зокрема природоохоронного виховання учнів, ознайомлення їх з природою рідного краю, формування екологічної культури, екологічно грамотної поведінки в навколишньому природному середовищі та поширення знань про природу;

– будувати змістовне, науково-інформаційне спонукальне середовище та створювати ситуації досягнення успіху;

– цілеспрямовано застосовувати у навчанні ідеї синергетичного підходу, що сприятиме подоланню суперечностей між фундаментально-природничими та соціально-гуманітарними парадигмами;

– сприяти активній імплементації в освітні програми закладів загальної середньої освіти принципів та засобів STEM-освіти, створенню та розвитку STEM-освітнього середовища з метою популяризації інноватики, винахідництва та науково-дослідної діяльності, зокрема в царині екології.

3. Налагоджувати ефективне співробітництво освітніх закладів з органами місцевого самоврядування для реалізації завдань збереження та удосконалення природного та соціального середовища територіальних громад.

4. Закладам освіти:

– упроваджувати здоров'язбережувальні освітні технології як невід'ємну складову національного майбутнього України та здійснювати системну освітню діяльність щодо природозбереження на засадах сталого розвитку суспільства;

– формувати екологічну грамотність, культуру та свідомість молодого покоління шляхом реалізації діяльнісного та індивідуального підходів;

– спільно із науковими установами застосовувати геоекологічний підхід щодо оптимізації природокористування і охорони природи в басейнах малих річок;

– активізувати просвітницьку діяльність у межах громади з питань практичної реалізації завдань екологічного і здоров'язбережувального виховання громадян, із залученням до освітнього процесу міжнародних, громадських організацій, органів державного управління і місцевого самоврядування.

5. Закладам вищої освіти проводити дослідження щодо відновлення екосистем України після завершення війни на основі практик поствоєнних держав ХХ – початку ХХІ століття.

6. Закладам вищої педагогічної освіти створювати умови для формування в майбутніх педагогів компетентностей щодо розвитку в здобувачів освіти екологічних компетентностей, умінь та навичок здоров'язбереження.

7. Закладам загальної середньої освіти під час укладання освітніх програм урахувати досягнення науки та техніки в галузі екології, творчі надбання українських і зарубіжних педагогів, спроможність закладу освіти, потреби та інтереси учнів.

8. Розширювати пізнавально-розвивальні можливості освітнього середовища з використанням новітніх ресурсів та залученням усіх зацікавлених суб'єктів.

9. Підтримати пропозиції учасників конференції щодо збільшення площі природно-заповідного фонду до 15% від території України, визначених Стратегією регіонального розвитку на 2021–2027 роки.

10. Поширити позитивний досвід ефективної роботи біостаціонару Тернопільського ОКІППО для реанімування парків на території Тернопільської області та України в цілому.

11. Схвалити позитивний досвід презентування діяльності відомих постатей освіти і науки.

Учасники конференції звертаються до:

1. Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України щодо:

1.1. Ініціювання створення та ухвалення стратегії та укладання програм повоєнного відновлення екології України.

1.2. Забезпечення фінансової підтримки освітніх, наукових і регіональних програм і проєктів, спрямованих на забезпечення продовольчої безпеки та стійкості екологічного середовища в умовах війни та повоєнної відбудови.

1.3. Внесення змін до національного законодавства щодо проведення оцінки впливу на довкілля в умовах воєнного та повоєнного стану.

1.4. Негайного ухвалення Закону України «Про Смарагдову мережу».

1.5. Стимулювання створення національного природного парку «Бережанське Опілля».

2. Міністерства освіти і науки України.

2.1. Сприяти розв'язанню проблем інноваційного розвитку закладів освіти з урахуванням пріоритетів збереження та зміцнення здоров'я усіх суб'єктів педагогічного процесу, спрямованого на особистісний розвиток учнів, шляхом збереження довкілля, створення педагогічних умов для упровадження дослідницьких методів навчання.

2.2. Сприяти повноцінному матеріально-технічному забезпеченню технологічної освіти в ЗЗСО як складової STEM-освіти.

3. РНБО України:

3.1. Сприяти збереженню біологічного та ландшафтного різноманіття як складової національної безпеки держави.

3.2. Поручити клопотання перед Міжнародним Кримінальним Судом щодо внесення до Римського статуту екоциду як п'ятого міжнародного злочину.

Учасники Конференції висловлюють особливу подяку адміністрації Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти за підготовку та організацію Конференції.

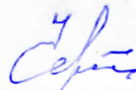
09 червня 2023 року

Голова оргкомітету конференції,
канд. іст. наук, доцент,
директор Тернопільського
обласного комунального
інституту післядипломної
педагогічної освіти

 Олександр ПЕТРОВСЬКИЙ

Заступник голови оргкомітету
конференції, д-р біол. наук,
професор, завідувач кафедри
змісту і методик навчальних
предметів Тернопільського
обласного комунального
інституту післядипломної
педагогічної освіти

Володимир ЧЕРНЯК